

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 09.03.2026

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 09.03.2026

Lausunto Itärata Oy:n Itärata-hanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

5082/00.05.00.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

liikenneinsinööri Jatta Lahtinen, p. 044 483 1503

Päätös**Esittelijä**

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa perusteluosassa esitetyn lausunnon Itärata Oy:n Itärata-hanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Lahden kaupunki antaa lausunnon Itärata-hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, koska hanke toteutuessaan tulisi vaikuttamaan kielteisesti Lahden liikenteelliseen asemaan, saavutettavuuteen sekä alueelliseen kilpailukykyyn. Arviointiselostus materiaaleineen on luettavissa Ympäristöhallinnon verkkopalvelussa: [Itärata, Vantaa, Tuusula, Kerava, Sipoo, Porvoo, Loviisa, Myrskylä, Lapinjärvi, Kouvola](#).

Lahden kaupunki on jättänyt lausunnon Itärata-hankkeen arviointiohjelmasta vuonna 2024. Lausunnossa tuotiin esille, että Itärata-hankkeen vertailuvaihtoehdossa o+ tulisi kuvata vastaavat nykytilanteen lähtötiedot kuin tarkasteltavista Itäradan linjausvaihtoehdoista. Nykyisen radan parantamistoimenpiteiden lisäksi olisi pitänyt ottaa huomioon tehdyt selvitykset ja suunnitelmat, kuten Väyläviraston sekä Uudenmaan ja Päijät-Hämeen liittojen laatima kahta lisäraidetta koskeva Kerava-Lahti-Kouvola aluevaraus selvitys. Esitettyjä näkökulmia ei ole kuitenkaan huomioitu lausuttavana olevassa ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa.

Lahti painottaa edelleen tarvetta arvioida, miten nykyistä rataa parantamalla voitaisiin saada vastaavat hyödyt kuin Itäradalla. Väyläviraston julkaisussa 15/2020 todetaan, että Itä-Suomen junayhteyksien kehittämisessä nykyisen radan parantaminen on H/K-suhteeltaan paras vaihtoehto. Lisäksi Itäradalle vaihtoehtoinen Lahti–Heinola–Mikkeli-rata on H/K-suhteeltaan parempi kuin Itärata-hankkeessa suunniteltu Porvoo–Kouvola-yhteys. Esitetyt huomiot on syytä huomioida Itäradan suunnittelussa, jotta hankkeen vaikutukset on mahdollista arvioida tasapuolisesti.

Arviointiselostuksessa on tuotu esille, että vertailuvaihtoehdon o+ toteutuessa, Lahden aluerakenteellinen asema säilyisi ennallaan. Vertailuvaihtoehdon o+ oletuksena on kuitenkin ollut Lentoradan toteutuminen, joka lyhentäisi Lahden ja Helsinki-Vantaan lentoaseman välisen matka-ajan kaukoliikenteellä alle 40 minuuttiin nykyisestä 55–66 minuutista. Nykyinen vaihdollinen yhteys muuttuisi kaukoliikenteellä vaihdottomaksi, ja matka-aika lentoasemalle lyhentyisi kolmanneksella. Matka-ajan lyhentymisellä on merkittävät aluerakenteelliset vaikutukset Lahden alueelle, jotka on syytä tunnistaa.

Itäradan toteutuessa Lahden henkilöraide liikenne perustuisi jatkossa ainoastaan hitaisiin lähijuniin. Nopean junayhteyden poistuminen heikentäisi Lahden seudun ja

koko Päijät-Hämeen elinvoimaa, liikkumismahdollisuuksia sekä saavutettavuutta. Lahti on osa Helsingin työssäkäyntialuetta, johon raideliikenteen palvelutason lasku myös vaikuttaisi, kuten esimerkiksi Uudenmaan liitto on todennut YVA-ohjelmasta antamassa lausunnossaan. Arviointiselostuksessa ei ole lainkaan arvioitu sitä, että nopeiden junayhteyksien poistuminen Lahden ja Helsingin seudun väliltä todennäköisesti lisäisi merkittävästi henkilöautoliikenteen määrää ja lisäisi tieliikenteen päästöjä.

Vaikka Itärata-hankeyhtiön tehtävänä on suunnitella uutta nopeaa ratayhteyttä Lentorata–Porvoo–Kouvola välille, uudella ratayhteydellä on merkittäviä kielteisiä vaikutuksia Lahden seudulle. Tämän takia Lahti edellyttää laajempaa vaikutusten arviointia Kerava–Lahti–Kouvola rataosuuden ympäristössä.

Euroopan laajuisessa liikenneverkossa (TEN-T) Kerava–Lahti–Kouvola raideyhteys on osa Euroopan laajuista liikenteen ydinverkkoa sekä tavaraliikenteen että henkilöliikenteen osalta. Lisäksi Lahti on yksi liikenneverkon kaupunkisolmukohdista yhdessä Helsingin, Turun, Tampereen, Oulun, Kuopion ja Jyväskylän kanssa. Kaikki TEN-T-verkon mukaiset kaupunkisolmukohdat ovat myös MAL-kaupunkiseutuja. Itärata heikentäisi merkittävästi Lahden saavutettavuutta TEN-T-liikenneverkon kaupunkisolmukohtana sekä MAL-kaupunkiseutuna.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Lupa- ja valvontavirasto 13.3.2026 mennessä osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi.

Viite: LVV-U/20947/2026.